

AD 46/26

LIMITE

CONF-ALB 8

STOJIMO DOKUMENTAS

Dalykas: EUROPOS SĄJUNGOS BENDROJI POZICIJA
– 25 skyrius. Mokslas ir moksliniai tyrimai

STOJIMO DERYBOS

Albanija

ES BENDROJI POZICIJA

(reaguojant į Albanijos pateiktą papildomą informaciją)

3 derybų skyrių grupė. 25 derybų skyrius.

Mokslas ir moksliniai tyrimai

EUROPOS SĄJUNGOS BENDROJI POZICIJA

Ši Europos Sąjungos pozicija grindžiama jos bendrąja pozicija, skirta Stojimo konferencijai su Albanija (AD 5/22 CONF-ALB 2); joje remiamasi Stojimo konferencijoje patvirtintais derybiniais principais, visų pirma:

- bet kuri Albanijos arba ES pareikšta nuomonė dėl konkretaus derybų skyriaus nedarys poveikio pozicijai, kurios gali būti laikomasi dėl kitų skyrių;
- derybose dėl konkrečių skyrių pasiekti susitarimai, net jei jie yra daliniai, negali būti laikomi galutiniais tol, kol nėra pasiektas bendras susitarimas dėl visų skyrių;
- taip pat Derybų programos 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 ir 48 punktuose nustatytais reikalavimais.

ES skatina Albaniją toliau derinti savo teisės aktus su ES *acquis* ir tęsti jų veiksmingo įgyvendinimo bei vykdymo užtikrinimo procesą ir apskritai dar iki stojimo plėtoti ES politikai ir priemonėms kuo artimesnę politiką ir priemones.

ES pažymi, kad savo pozicijose AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 ir AD 42/26 CONF-ALB 4 Albanija pripažįsta 2026 m. gegužės 1 d. galiojusią ES *acquis* pagal 25 skyrių (Mokslas ir moksliniai tyrimai) ir kad Albanija bus pasirengusi ją įgyvendinti ne vėliau kaip jos įstojimo į Europos Sąjungą dieną.

ES pažymi, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos srityje Albanija ėmėsi veiksmų, kad sustiprintų integracijos į Europos mokslinių tyrimų erdvę (EMTE) pastangas. ES taip pat atkreipia dėmesį į Albanijos pastangas stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemą, siekiant priimti ir įgyvendinti būtinas papildomas priemones. ES teigiamai vertina didesnes investicijas į mokslinius tyrimus ir mokslą, įskaitant viešąjį finansavimą, ir ragina Albaniją imtis tolesnių veiksmų, kad iki 2030 m. būtų pasiektas 1 % BVP tikslas. ES ragina Albaniją užtikrinti faktinį moksliniams tyrimams skirtų lėšų biudžeto vykdymą.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, ES mano, kad Albanija įvykdė šio derybų skyriaus uždarymo pirmojo kriterijaus reikalavimus, išdėstytus ES bendrojoje pozicijoje (AD 6/25 CONF-AL 6).

ES ragina Albaniją tęsti nacionalinių aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų sistemų reformas laikantis Europos mokslinių tyrimų erdvės tikslų.

ES taip pat ragina Albaniją intensyvuoti pastangas sukurti reikiamas struktūras privačiojo ir viešojo sektorių bendradarbiavimui stiprinti ir toliau teikti patikimus statistinius duomenis šioje srityje. ES taip pat prašo Albanijos toliau įgyvendinti pažangiosios specializacijos strategijas ir susijusias būtinas priemones.

ES palankiai vertina tai, kad Albanija toliau daro didelę pažangą įgyvendindama **bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“**. ES atkreipia dėmesį į tai, jog priimtas veiksmų planas, kad šalis Europos inovacijų diegimo rezultatų suvestinėje galėtų būti priskirta prie vidutinių novatorių, ir pabrėžia to veiksmingo įgyvendinimo svarbą. ES taip pat palankiai vertina pastangas įgyvendinti Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konsorciumo *acquis*.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, ES mano, kad Albanija įvykdė šio derybų skyriaus uždarymo antrojo kriterijaus reikalavimus, išdėstytus ES bendrojoje pozicijoje (AD 6/25 CONF-AL 6).

ES atkreipia dėmesį į iki šiol dedamas pastangas veiksmingai įgyvendinti Mokslinių tyrimų įstatymą ir Nacionalinę mokslinių tyrimų strategiją ir palankiai vertina tai, kad priimti šio įstatymo deleguotieji aktai.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, ES mano, kad Albanija įvykdė šio derybų skyriaus uždarymo trečiojo kriterijaus reikalavimus, išdėstytus ES bendrojoje pozicijoje (AD 6/25 CONF-AL 6).

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija turi įdiegtą sistemą, **skirtą kovai su korupcija mokslinių tyrimų ir mokslo srityje**. ES ragina Albaniją toliau stiprinti aktyvią stebėseną ir ataskaitų teikimą, kad būtų užtikrintas veiksmingas kovos su korupcija strategijos, jos priemonių ir jos veiksmų plano įgyvendinimas ir stebėseną, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.

* * *

Atsižvelgdama į pirmiau pateiktas pastabas, ES pažymi, kad šiame etape tolesnės derybos dėl šio skyriaus nėra būtinos.

Derybų metu bus toliau stebima teisės aktų derinimo su ES *acquis* ir jos įgyvendinimo pažanga. ES pabrėžia, kad ypač daug dėmesio ji skirs visų pirmiau minėtų konkrečių klausimų stebėsenai, kad būtų užtikrinti Albanijos administraciniai gebėjimai, visiškas teisės aktų suderinimas, taip pat veiksmingas šio skyriaus *acquis* įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas. Itin daug dėmesio reikia skirti šio skyriaus ir kitų derybinių skyrių sąsajoms. Albanijos teisės aktų atitiktis ES *acquis* ir jos įgyvendinimo gebėjimų galutinį įvertinimą bus galima atlikti tik vėlesniame derybų etape. Be visos informacijos, kurios ES gali prireikti deryboms dėl šio skyriaus ir kuri turi būti pateikta Konferencijai, ES prašo Albanijos reguliariai raštu Stabilizacijos ir asociacijos tarybai teikti išsamią informaciją apie *acquis* įgyvendinimo ir administracinių gebėjimų stiprinimo pažangą.

Atsižvelgdama į visas pirmiau pateiktas pastabas, ES tinkamu metu prireikus vėl svarstys šio skyriaus klausimus.

Be to, ES primena, kad nuo 2026 m. gegužės 1 d. iki derybų pabaigos gali būti priimta naujų *acquis* teisės aktų.

PUBLIC